

درباره‌ی مثنوی مولانا

مریم مرعشی

بی‌معناست، زیرا انسان را از احاطه بر اسرار الهی عاجز می‌کند، ولیکن عقل را برای فهم نیک از بد لازم می‌داند، گستردگی اندیشه‌های او بر فراز بشریت موج می‌زند و در محدودیت مرز سیاسی، دین، رنگ و نژاد قرار نداده و این خود سبب جهانی‌شدن اندیشه‌های مولاناست. اندیشه‌هایی که با قدم نهادن بر نردبان صعود راه را بر عاشقان و سالکان طریقت هموار می‌کند و روحی پاک و بی‌آلایش را در خویشتن درونی خویش جست‌وجو می‌کند تا بالاخره در فنای فی‌الله غرق شود. این شور مستانه همواره با آثار مولانا پایدار و باقی‌ست و صدای شعر او در جهان مادی بیداری را به ارمغان می‌آورد. ■

آلبوم موسیقی ترنج از محسن نامجو

و سی دی «ایرانی ام، ایران زمین را دوست دارم»

آلبوم «موسیقی ترنج» دومین اثر محسن نامجو، توسط مرکز موسیقی حوزه‌ی هنری منتشر شد. پیش از این سی‌دی «ایرانی ام، ایران زمین را دوست دارم» با شعر و صدای پروفیسور سید حسن امین و آواز محسن نامجو و نیز سی‌دی فیلم مستند «صدای سکوت» سامان سالور از نامجو منتشر شده بود. آلبوم ترنج شامل اشعاری از خواجهی کرمانی، مولانا، بابا طاهر و حافظ است.

محسن نامجو که اخیراً از سفر هلند به وطن بازگشته است، با چهره‌هایش در فیلم سینمایی به شهرت رسید. این موسیقی‌شناس موفق، دو عنصر خلاقیت و زیبایی‌شناسی را با هم ترکیب کرده و مهم‌تر از هم آن‌که «هویت ایرانی» را در موسیقی اش ارائه داده است.

محسن نامجو در اسفند ۱۳۵۴ در تربت‌جام به دنیا آمد. ردیف موسیقی ایرانی را از شاکری و نصرالله ناصح‌پور آموخت و برای تحصیل موسیقی به دانشکده‌ی هنرهای زیبای دانشگاه تهران رفت، ولی در ۱۳۷۶ تحصیلات خود را به عنوان اعتراض به دیدگاه‌های متعصبانه‌ی حاکم بر دانشگاه‌ها ناتمام گذاشت و از آن پس موسیقی را در ابعادی بی‌مرز تجربه کرد و بویژه به تلفیق کردن سبک‌های مختلف موسیقی اعم از شرقی و غربی از آواز مقامی و محلی تا نغمه‌های جاز و بلوز و راک پرداخت. سی‌دی «ایرانی ام، ایران زمین را دوست دارم» با آواز محسن نامجو و رضا گل محمدی از انتشارات دایرة‌المعارف ایران‌شناسی است و آن را می‌توانید با تماس تلفنی از دفتر دایرة‌المعارف ۶۶۹۶۸۴۸۸ خریداری کنید. دستیار تهیه: آرش اسنژاده

□ تجلی اندیشه‌های متعالی در آثار بزرگانی چون حافظ، سعدی، خیام، مولانا، شکسپیر، دانته و جبران در اقصی‌نقاط جهان مکتوبات ارزشمندی را به یادگار گذاشته است.

هر انسانی در هر دوره از زمان می‌تواند از نقدینگی این تعالیم در جهت رشد و رسیدن به کمالات استفاده کند. از آن جمله است **مثنوی معنوی** مولانا جلال‌الدین رومی که به راستی یکی از بزرگ‌ترین مکتوبات عرفانی، اخلاقی، پندی و حکمی می‌باشد. کلامی که از عشق می‌تراود و حاصل سیر و سلوکی عارفانه و نیایشی خالصانه با دنیای ماوراء است. مولانا سالکی بود که طریقت را با شریعت درهم آمیخته بود و با شمع شریعت پای در وادی عشق و حقیقت گذاشت. شمس که آغازگر عشق بود و نماد انسان کامل و تجلی خالق در زمین، مولانا را از خلق به خدا رسانید. **مثنوی** انکسار انوار الهی‌ست که بر بشریت تابید. یار غار مولانا - حسام‌الدین - راه‌گشای اسرار نهانی بود، اسراری که در حضور بیگانگان فاش نمی‌شد و بر این باور بود.

هر که را اسرار حق آموختند مهر بستند و دهانش دوختند **مثنوی** بیانی‌ست بر اندیشه‌های الهی که انسان‌ها را از خودشناسی به خداشناسی می‌رساند. تعالیم **مثنوی** راه‌گشای بشریت است. مولوی والاترین معیارها و مطالب بااهمیت و تاثیرگذار در زندگی بشر را بدون بزرگ‌نمایی و در کمال سادگی بیان می‌کند. اندیشه‌ی والا و قدرت تعقل و تفسیر با بیان آیات و احادیث نمود پیدا کرده است. داستان‌ها و تمثیل‌های زیبا در کمال سادگی بیانگر مهم‌ترین تفکرات فلسفی و حکمی می‌باشد. مولانا در عین شهود و درک حقایق مطالب را بیان کرده است. از این رو بعد از گذشت قرن‌های متوالی اشعار **مثنوی** طراوت و تازگی خود را حفظ کرده است.

نی‌نامه در کمال سادگی و زیبایی متعالی‌ترین شعر فلسفی در طول تاریخ به‌شمار می‌آید، مولانا با بیان نی‌نامه در آغاز کار **مثنوی** درد جدایی و سفر روح از اصل خویش را محور تفکرات خود قرار داده است. سیر در اندیشه‌ی مولانا انسان را به عالم برتر و دنیای ماوراء و ملاقات حق نزدیک می‌کند.

مولانا با لفظی شیرین و جذاب در جهت ترویج اخلاق انسانی گام برداشته است و راه‌کارهایی را نیز برای رسیدن به کمال و وارستگی از جهان مادی و صاف‌شدن درون از تیرگی‌ها بیان می‌کند. سلوک مولانا ترک دنیا نیست، او در دنیا و در میان مردم به مطلوب رسید و هر عاملی را که موجب غفلت انسان از خدا می‌شود، به دنیا تعبیر می‌کند. پس در طریقت او سالک از دنیا فاصله نمی‌گیرد، بلکه با قطع تعلقات و وابستگی‌هاست که به وارستگی و کمال مطلق دست می‌یابد.

در اندیشه‌ی مولانا عشق مجازی مانند پلی‌ست که انسان را به عشق حقیقی و ملاقات با حق نائل می‌کند. عقل در راه عشق